

NUV wil ook consument vervolgen bij illegaal downloaden

14-04-2011 16:10

We onderschrijven de visie van de staatssecretaris op voorlichting aan het publiek over de cruciale rol van het auteursrecht voor een kenniseconomie als de Nederlandse. Niet onvermeld mag blijven dat de sectoren ook een belangrijke bijdrage leveren aan het Nederlandse cultuurgood en dat ook dat gegeven een rol zou moeten spelen bij het bepalen van het auteursrechtbeleid. Het NUV onderschrijft in grote lijnen het beoogde beleid, maar plaatst daarbij wel de volgende kanttekeningen.

Versterking contractuele positie van auteurs: in de uitgeversbranche is de positie van de auteur reeds gewaarborgd door goed functionerende zelfregulering, zoals de zogeheten modelcontracten. Dit zijn standaardcontracten die in samenspraak met organisaties van auteurs worden opgesteld. De bestaande modelcontracten voorzien nu al in een non usus-bepaling en een bestsellerbeding. In een eventuele wettelijke regeling zou voor zelfregulering veel ruimte moeten blijven. Het NUV is geen voorstander van een regeling die voorziet in collectieve afspraken over billijke vergoedingen. De hoogte van vergoedingen moet worden overgelaten aan de individuele marktpartijen. Collectieve afspraken verstoren de marktwerking en het is bovendien de vraag of zij praktisch uitvoerbaar zijn.

Onrechtmatig maken van downloads uit illegale bron: het NUV juicht dit toe, maar vraagt zich wel af hoe effectief dit zal zijn als naleving van dit verbod alleen civielrechtelijk kan worden afgedwongen en niet tegen consumenten kan worden ingeroepen. Het door de staatssecretaris onderschreven economisch belang rechtvaardigt in onze ogen ook een strafrechtelijke sanctie, al is het maar vanwege de preventieve werking die daarvan uitgaat en vanwege de extra juridische waarborgen die het strafrecht biedt. Het NUV is voorstander van een algemene thuiskopie-exceptie voor beperkt eigen gebruik door consumenten, waarin geen onderscheid wordt gemaakt tussen papier en digitale kopie, maar dan moeten er wel instrumenten zijn om te kunnen optreden tegen consumenten als sprake is van een evidente auteursrechtinbreuk.

Fair use-exceptie: in de speerpuntenbrief wordt vermeld dat Nederland graag een discussie gestart ziet over het opnemen van een fair use-uitzondering in de [Europese] richtlijn auteursrecht, voor niet commercieel creatief hergebruik van werk. Het NUV is geen voorstander van zo'n uitzondering. Het huidige stelsel van uitzonderingen in de auteurswet geeft gebruikers al (zeer) ruime mogelijkheden tot 'fair use'. Het NUV is ervan overtuigd dat een fair use-uitzondering de deur openzet voor misbruik die de staatssecretaris nu juist met zijn beleid wilt dichtdoen. Als voorbeeld wil het NUV hier Google noemen, dat met een beroep op de fair use-exceptie in onder andere de Copyright Act (VS) op grote schaal werk is gaan scannen en beschikbaar stellen.

Het NUV bereidt een uitgebreide reactie op de speerpuntenbrief voor.

David Huijzer